

Štefánikova 49, 814 73 Bratislava
Slovenská republika, Slovak Republic

Tel. : +421 2 57510187
Fax: +421 2 52491340

GPS súradnice
N 48° 09' 17"   N 48.154722
E 17° 06' 21"   E 17.105833

<http://www.geography.sav.sk>

GEOGRAFICKÝ ÚSTAV SAV
INSTITUTE OF GEOGRAPHY SAS

<http://www.geography.sav.sk>

Vedecké zameranie ústavu

Geografický ústav SAV je vedeckou organizáciou Slovenskej akadémie vied, ktorá rozvíja vedecko-výskumnú činnosť vo viacerých odboroch geografických vied. Poslaním ústavu je vykonávať základný výskum priestorovej štruktúry a vzájomných väzieb prírodných a sociálno-ekonomických systémov so špeciálnym zreteľom na územie Slovenska.

Hlavnou úlohou ústavu v oblasti fyzickej geografie je skúmať štruktúru, dynamiku a antropogénnu transformáciu prírodnej krajiny, rôzne typy reliéfu a jeho funkciu v krajinnom systéme, ako aj komplexne študovať krajinné systémy so zvláštnym dôrazom na problémy prírodných hazardov.

Základným cieľom výskumu v humánnej a regionálnej geografii je analýza časovo-priestorových aspektov ekonomických, sociálno-kultúrnych a environmentálnych javov, procesov a štruktúr. Uskutočňuje sa tiež integrovaný geografický výskum dynamiky prírodných a sociálno-ekonomických systémov v ich vzájomných väzbách, ako aj hodnotenie podmienok kvality života človeka a (udržateľného) lokálneho i regionálneho rozvoja.

Výskum v oblasti geoinformatiky aplikuje geografické informačné systémy a metódy diaľkového prieskumu Zeme pri štúdiu štruktúry a dynamiky krajinných systémov rôznych hierarchických úrovní. Zaoberá sa ich mapovým vyjadrovaním a vytvára parciálne databázy, ktoré sú využiteľné v celoštátnom, regionálnom a lokálnom kontexte.

Geografický výskum reaguje na aktuálne, geograficky relevantné problémy spoločnosti.

História ústavu

Geografický ústav SAV bol založený v roku 1943 ako Zemepisný ústav Slovenskej akadémie vied a umení. V roku 1953 bol začlenený do Slovenskej akadémie vied (SAV) a v roku 1963 bol premenovaný na Geografický ústav SAV. Vo vývoji vedeckého bádania v ústave môžeme rozlíšiť tri etapy.

V prvej etape do roku 1963 prevládali čiastkové tematické úlohy zamerané napríklad na geomorfologické mapovanie, eróziu pôdy, pohyb obyvateľstva alebo poľnohospodárstvo, pričom sa osobitná pozornosť venovala výskumu malých regiónov.

Druhá etapa (1963-1989) bola obdobím krajinných analýz a syntéz vo fyzickej i humánnej geografii s dôrazom na územie Slovenska. Výsledky, ktoré sa dosiahli v tejto etape, vyústili do vydania významných diel, ako sú napríklad národný Atlas SSR, encyklopedická publikácia Slovensko – Ľud a viaceré knižných monografií. Druhá etapa bola obdobím dosiaľ najextenzívnejšieho personálneho a materiálneho rozvoja pracoviska.

Tretia etapa sa začína rokom 1990, keď sa nové politické a spoločensko-ekonomické podmienky odrazili aj v odlišných formách organizácie vedecko-výskumnej činnosti – riešením vedeckých projektov a ich finančnou podporou prostredníctvom grantového systému. Významnými vedeckými aktivitami ústavu v ostatnom období sú práce na viacerých monografiách, Atlase obyvateľstva Slovenskej republiky, účasť v projektoch financovaných agentúrami VEGA a APVV, ako aj riešenie významných medzinárodných projektov.

Edičná a vydavateľská činnosť

Vydávané periodiká: Geografický časopis, Geographia Slovaca a spolupráca pri vydávaní časopisov Kartografické listy a Geomorphologia Slovaca et Bohemica.

Organizačná štruktúra

Geografický ústav SAV sa člení na tri vedecké oddelenia (oddelenie fyzickej geografie, geomorfológie a prírodných hazardov, oddelenie humánnej a regionálnej geografie a oddelenie geoinformatiky), sekretariát riaditeľa ústavu (vrátane knižnice a mapovej zbierky) a hospodársko-správny útvar.

Vedecká výchova

Geografický ústav sa podieľa na dvoch štvorročných doktorandských študijných programoch: regionálna geografia (v študijnom odbore 4.1.38 regionálna geografia) a fyzická geografia, geoekológia a geoinformatika (v študijnom odbore 4.1.36 fyzická geografia a geoekológia), ktoré sa uskutočňujú na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Spolupráca

Ústav aktívne spolupracuje s partnerskými univerzitnými a akademickými inštitúciami v Česku, Poľsku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku, Rakúsku, Francúzsku, Taliansku a Nemecku ako aj so všetkými geografickými pracoviskami na Slovensku.

Scope of the Institute's Scientific Activities

The Institute of Geography is a scientific centre of the Slovak Academy of Sciences involved with research activities in several branches of geographical sciences. The mission of the Institute is to carry out basic research into spatial structures and linkages existing between the natural and socio-economic systems with special regard for the territory of Slovakia.

Research in the area of physical geography is focused on issues of structure, dynamics and anthropic transformation of landscape, various types of relief and their functions in landscape system and a comprehensive study of landscape systems with the special stress on natural hazards.

Human and regional geography emphasizes analysis of time-spatial aspects of economic, socio-cultural and environmental phenomena, processes and structures. Integrated geographical research into the dynamics of natural and socio-economic systems in their linkages as well as assessment of man's quality of life and (sustainable) local and regional development is pursued.

Geoinformatics is involved with application of the geographical information systems and remote sensing methods applied to the study of structure and development of landscape systems on various hierarchic levels. Results are represented on maps and partial databases applicable in the national, regional or local contexts are compiled.

Geographical research responds to the topical and geographically relevant problems of society.

History

The Institute was founded in 1943 as the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences and Arts. It was included into the newly founded Slovak Academy of Sciences in 1953. The Institute has used its present name since 1963.

The development of the Institute proceeded in three major stages: In the first stage until 1963, researchers dedicated their efforts to partial research themes concerning geomorphological mapping, soil erosion, population movement or agriculture while emphasis was laid on research of small regions.

The second stage (1964-1989) was that of landscape analyses and syntheses in physical and human geography of Slovakia. The results achieved in this stage were summarized in publication of important works, such as the national Atlas of the SSR, encyclopaedic publication Slovensko – Ľud (Slovakia – People) and several monographs. The second stage in the history of the Institute was that of the most intensive in terms of both, human and material resources.

The third stage started in 1990 when the new political and socio-economic situation brought about different ways of organization of research-scientific activities – in form of scientific projects financed by the system of grants. Several monographs, Population Atlas of the Slovak Republic, participation in numerous projects financed by the VEGA and APVV grant agencies, as well as international projects are among the most important recent achievements of Institute's researchers.

Publishing Activities

The periodicals edited and published by the Institute are: Geografický časopis and Geographia Slovaca while it also participates in publishing of journals Kartografické listy and Geomorphologia Slovaca et Bohemica.

Organizational Structure

The Institute of Geography SAS consists of three scientific departments: Department of Physical Geography, Geomorphology and Natural Hazards, Department of Human and Regional Geography, and Department of Geoinformatics, supported by the Secretariat (including a library and a map collection) and the Economic and Administrative Unit.

Scientific Education

The Institute actively participates in two four-year PhD study programmes (Regional Geography; Physical Geography, Geoecology and Geoinformatics) pursued by the Faculty of Sciences, Comenius University in Bratislava.

Cooperation

The Institute actively collaborates with partner universities and academic institutions in the Czechia, Poland, Hungary, Rumania, Bulgaria, Slovenia, Austria, France, Italy and Germany as well as with all geographical centres in Slovakia.